

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 16 травня 2025 року

1

Том 1

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 16 травня 2025 року

Том 1

Одеса
2025

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)
Є 24

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 16.05.2025 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Є 24 **Європейські орієнтири розвитку України: нові виміри у воєнний час** : у 2 т. : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 16 травня 2025 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2025. – Т. 1. – 772 с.
ISBN 978-617-8430-61-0

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські орієнтири України: нові виміри у воєнний час» містять результати наукових досліджень і практичних напрацювань вчених, фахівців і військовослужбовців, здійснені в умовах повномасштабної війни. У збірнику представлено як теоретичні, так і емпіричні дослідження у галузях філософії, загальної теорії держави і права, історії права, сучасних соціально-політичних процесів, соціології та психології.

Особливу увагу приділено аналізу загроз національній безпеці в конституційному, міжнародному та європейському правовому контекстах, а також питанням трудового, соціального, земельного, аграрного та екологічного права. Окремі розділи присвячено функціонуванню економіки та підприємництва в умовах євроінтеграції.

У збірнику також розглянуто проблематику цифрової трансформації, захисту інформації та кібербезпеки в умовах воєнного часу, методику викладання іноземних мов, перекладознавство, лінгвістику і журналістику. Висвітлено наукові здобутки в адміністративному, фінансовому, морському та митному праві, реформуванні судової системи, діяльності прокуратури, правоохоронних органів та адвокатури. Окремо проаналізовано питання кримінального права, кримінального процесу, кримінології, криміналістики, судової експертизи, медико-психологічного забезпечення правосуддя, а також аспекти цивільного, сімейного, господарського права, інтелектуальної власності та патентного судочинства. Розглянуто також актуальні питання діяльності бібліотек у закладах вищої освіти та фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник адресовано науковцям, викладачам, здобувачам вищої освіти, а також практикам у галузях права, економіки, соціології, політології, психології, філології, журналістики та кібербезпеки.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

ISBN 978-617-8430-61-0

© НУ «Одеська юридична академія, 2025
© Автори статей, 2025

Kuzmin Eduard

TOWARDS THE DESIGN OF A SYSTEM OF PUNISHMENTS IN INTERNATIONAL CRIMINAL LAW	233
---	-----

Мануйлова Катерина Вікторівна

ЮРИСДИКЦІЙНІ ТА НОРМАТИВНІ АСПЕКТИ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ НЕПОВНОЛІТНІХ У КОНТЕКСТІ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ	235
---	-----

Цибульська Ольга Юрійвна

ЩОДО ПИТАННЯ НЕДОТРИМАННЯ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА В УКРАЇНІ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА СУДОВИЙ ЗАХИСТ ЧЕРЕЗ РЕЛІГІЙНІ ПЕРЕКОНАННЯ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	238
--	-----

Войтович Павло Петрович

ПРАВО НА УЧАСТЬ ЯК ШЛЯХ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ.	241
---	-----

Hryb Anna

INTERNATIONAL PROTECTION OF HUMAN RIGHTS IN THE INFORMATION SOCIETY	244
---	-----

Плотніков Олексій Вікторович

УХВАЛЕННЯ КОНВЕНЦІЇ ПРО ДЕЯКІ ВИДИ ЗВИЧАЙНОЇ ЗБРОЇ ЯК ВИЗНАЧАЛЬНИЙ КРОК В ФОРМУВАННІ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ОБМЕЖЕННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ДЕЯКИХ ВИДІВ ОЗБРОЄНЬ В БОЙОВИХ ДІЯХ.	247
--	-----

Федорова Тетяна Сергіївна

МІЖНАРОДНЕ ПРАВО У СУЧАСНИХ ВИКЛИКАХ УКРАЇНИ: КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	250
--	-----

Hrebeniuk Dmytro

THE DISCUSSION AROUND THE DEFINITION OF «EUROCRIME»	252
---	-----

Бірюков Руслан Миколайович

СТАНОВЛЕННЯ СИСТЕМИ ПРОТОКОЛІВ ДО КОНВЕНЦІЇ ПРО ЄВРОПОЛ	255
---	-----

Бондарюк Ольга Олегівна

ПРОБЛЕМАТИКА В ПРОЦЕДУРІ ПОВЕРНЕННЯ ВИКРАДЕНИХ ДІТЕЙ НА ПОСТІЙНЕ МІСЦЕ ПРОЖИВАННЯ	258
---	-----

Галат Владислав Ігорович

ВПЛИВ ВІЙНИ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ДОГОВОРІВ МІЖНАРОДНОЇ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ ТОВАРІВ: ВИКЛИКИ ТА СТРАТЕГІЇ ДЛЯ ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ	262
---	-----

Жакун Маргарита Юріївна

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ МОРСЬКОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ВІЙНИ: СИНЕРГІЯ ВОЄННОЇ ДИПЛОМАТІЇ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ	265
---	-----

Івахненко Єлизавета Олександрівна

ДО ПРОБЛЕМИ ВСТАНОВЛЕННЯ СУТНОСТІ ДЕФІНІЦІЇ КІБЕРПРОСТОРУ ТА МІЖНАРОДНОГО РЕГУЛЮВАННЯ КІБЕРБЕЗПЕКИ У ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ	269
--	-----

Марченко Дмитро Вікторович

ЕЛЕКТРОННІ ДОГОВОРИ В МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ: КОЛІЗІЙНІ ПИТАННЯ ФОРМИ ТА ПРОБЛЕМИ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ	271
--	-----

Омельченко Іван Ігорович

ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПУ ПРОПОРЦІЙНОСТІ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ	274
---	-----

Островерхий Олександр Олександрович

МЕХАНІЗМИ ПРИТЯГНЕННЯ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПОКАРАННЯ ЗА ЗЛОЧИН АГРЕСІЇ В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ.	279
---	-----

Раздорожний Герман Юрійович

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ СТАНДАРТИ ЗАХИСТУ ПРАВ АДВОКАТІВ	281
---	-----

Редченко Ярослав Олександрович

ЕМІСІЯ ТА ОБІГ ЦИФРОВИХ ВАЛЮТ: ПОРІВНЯННЯ МІСА ТА ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ...	284
---	-----

Kuzmin Eduard

*National University «Odesa Law Academy»,
Associate Professor at the Department of International and European Law,
Candidate of Science of Law, Associate Professor, Advocate*

TOWARDS THE DESIGN OF A SYSTEM OF PUNISHMENTS IN INTERNATIONAL CRIMINAL LAW

A retrospective glance at the history of the fairly vigorous pace of development of modern international criminal law reveals a highly inquisitive observation, or rather, perhaps, even a relatively alarming trend of a steady tendency towards a systematic expansion of the range of the most grave unlawful acts that must be promoted to the level of international crimes [1, p. 501, 521] and, at the same time, gradually shrinking the list of the already sufficiently limited pool of punishments [2, p. 16-17] that, even if hypothetically, should be imposed on perpetrators of the atrocities.

Against the backdrop of vociferous calls for the extreme need of dire necessity of recognition of torture as a separate and distinct international crime [for more details, see e.g.: 3; 4], as well as ecocide as a “fifth crime” under international law [5, p. 273], there are growing demands for an equally radical abolition of the death penalty as a form of punishment for dreadful atrocities [6, p. 28] not so long ago, and more recent appeals for at least the establishment of certain restrictions on the use of life imprisonment as an ultimate type of penalty for the crimes against international law [7, p. 75; 8, p. 5].

And if the campaign to enlarge the scope of the policy of eliminating impunity, albeit by means of drawing attention to the urgency of combating what in its inner parameters, one way or another, can be equated with international crimes, in many respects, precisely in the matter of the degree of gravity of some of the acts [9, p. 659] and feasibility of obtaining the “status of international” is perceived as more than reasonable, in terms of what is transpiring with the severity of punishment [10, p. 806, 809] arises only, at the very minimum, bewilderment.

It is boastingly, widely and frequently proclaimed that at the heart of the latter’s argument is “human rights” en masse [11, 227-228]. Yet how did it ever get to this point? Since what time did the expectation of just punishment become a violation of human rights? When was the moment lost in which the collective unconscious is so deeply concerned with the unacceptability of this or that kind of penalty, rather than adequately punishing those who commit unimaginable atrocities? How can such a scenario be matched with well-intentioned measures to prioritise the protection of the victims of such horrific crimes?

It is simply unthinkable. Since when has the community become puzzled not with the problem of constructing a hitherto absent clear, precise and rigorously structured system of punishments for international crimes (even if a theoretical model), but over the issue of how justice is not supposed to be harsh in such cases [12, p. 3]. Or, to put it another way, the identification of human rights with leniency. More, a

condescension that verges on connivance. The one, which M. B. Harmon and F. Gaynor referred to as "inexplicable and unduly", while rightly emphasising that "... extremely lenient sentences should, in general, be avoided; a slap on the wrist of the offender is a slap in the face of the victims ..." [13, p. 683, 684, 711]. And it really does.

Thus, in our perceptions, what has recently often been perversely understood as "humane" is presently shifting the focus away from what is truly crucial – the imposition of deserved and appropriate punishment on international criminals. So, instead of soul-crushing narratives of sublime benevolence, the agenda has to be on designing a consistent and coherent system of penalties and sentencing guidelines for international crimes that is as much understandable, as organic, and based on the best practices of the functioning of international criminal justice bodies. And the starting point of this process is Nuremberg.

List of references:

1. Christensen M. J. Crafting and Promoting International Crimes: A Controversy among Professionals of Core-Crimes and Anti-Corruption. *Leiden Journal of International Law*. 2017. Vol. 30. Iss. 2. P. 501–521.
2. van Zyl Smit D. Punishment and Human Rights in International Criminal Justice. *Human Rights Law Review*. 2002. Vol. 2. No. 1. P. 1–17.
3. van der Vyver J. D. Torture as a Crime under International Law. *Albany Law Review*. 2003. Vol. 67. No. 2. P. 427–463.
4. Special Issue the Law of Cruelty: Torture as an International Crime. *Journal of International Criminal Justice*. 2008. Vol. 6. Iss. 2. 405 p.
5. Hellman J. The Fifth Crime under International Criminal Law: Ecocide? *Regulating Corporate Criminal Liability* / D. Brodowski, M. Espinoza de los Monteros de la Parra, K. Tiedemann, J. Vogel. Cham : Springer, 2014. P. 273280.
6. Freeland S. No Longer Acceptable: The Exclusion of the Death Penalty under International Criminal Law. *Australian Journal of Human Rights*. 2010. Vol. 15. Iss. 2. P. 1–34.
7. Gumboh E. The Penalty of Life Imprisonment under International Criminal Law. *African Human Rights Law Journal*. 2011. Vol. 11. No 1. P. 75–92.
8. van Zyl Smit D. Life Imprisonment as the Ultimate Penalty in International Law: A Human Rights Perspective. *Criminal Law Forum*. 1998. Vol. 9. P. 5–54.
9. Ford S. Understanding Crime Gravity: Exploring the Views of International Criminal Law Experts. *William & Mary Bill of Rights Journal*. 2019. Vol. 27. Iss. 3. P. 659–688.
10. Bijleveld C., Blažević M., Gelvez D. B., Buljbasic M. Sanctioning Perpetrators of International Crimes: A Vignette Study. *International Criminal Law Review*. 2022. Vol. 22. No. 4. P. 805–826.
11. Summers S. J. The Justification of Punishment and Human Rights. *Sentencing and Human Rights: The Limits on Punishment*. Oxford : Oxford University Press, 2022. P. 227–252.

12. De Guzman M. M. Harsh Justice for International Crimes? *The Yale Journal of International Law*. 2014. Vol. 39. P. 1–35.

13. Harmon M. B., Gaynor F. Ordinary Sentences for Extraordinary Crimes. *Journal of International Criminal Justice*. 2007. Vol. 5. Iss. 3. P. 683–712.

Ключові слова: міжнародні злочини, покарання, покарання за міжнародні злочини, міжнародне кримінальне право, система покарань у міжнародному кримінальному праві, покарання та призначення покарання.

Keywords: international crimes, punishment, punishment for international crimes, international criminal law, system of punishments in international criminal law, penalties and sentencing.

Мануїлова Катерина Вікторівна

Національний університет «Одеська юридична академія»,

доцент кафедри міжнародного та європейського права,

кандидат юридичних наук, доцент

ЮРИСДИКЦІЙНІ ТА НОРМАТИВНІ АСПЕКТИ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ НЕПОВНОЛІТНІХ У КОНТЕКСТІ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ

Збройні конфлікти сучасності, незважаючи на розвиток міжнародних механізмів запобігання та регулювання воєнних дій, продовжують залишатися однією з основних загроз для дотримання прав людини, особливо щодо найбільш уразливих категорій населення – дітей. В умовах воєнного часу діти зазнають множинних видів насильства, втрачають доступ до освіти, медичної допомоги, житла та інших соціальних благ, стаючи жертвами примусового переміщення, експлуатації та, в окремих випадках, участі у збройних формуваннях.

За даними міжнародних організацій, десятки тисяч дітей у всьому світі були насильно залучені до діяльності озброєних формувань. Приблизно 250 мільйонів дітей проживають на територіях, охоплених збройними конфліктами. Неповнолітні не лише використовуються як солдати, але й змушені виконувати функції інформаторів, посильних, мародерів, шпигунів, а також ставати жертвами трудової експлуатації, домашнього насильства та сексуального рабства. Така практика грубо порушує основоположні міжнародно-правові норми та становить серйозну загрозу фізичному і психічному здоров'ю дітей, їхньому розвитку та майбутньому [1].

У відповідь на ці виклики міжнародне співтовариство розробило низку правових механізмів, покликаних забезпечити захист дітей під час збройних конфліктів. Зокрема, Конвенція ООН про права дитини [2] та її Факультативний протокол щодо участі дітей у збройних конфліктах прямо забороняють використання осіб, які не досягли 18-річного віку, у збройних формуваннях [3]. Крім того, Женевські конвенції [4] та Додаткові протоколи [5] до них встановлюють